ՔՍԱՆԵՒԻՆՆԵՐՈՐԴ—ՏԱՐԻ—ԹԻՒ—2583 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ—27 ՄԱՐՏ—Ն Տ. 8—ԱՊՐԻԼ 1880

ԳԱՅՄԱՆԸ

Տարեկան գլ՝ Կ. Պոլսոյ համար 10 Մէճ.
» » Գաւառաց » 12 »
Վեցամս. » Կ. Պոլսոյ » 5 »
» » Գաւառաց » 6 »
Օտար երկիրներու » 21/2 լ.
Յանուցման առողը մէկ անգամի համար 3 զուրուշ, երկու անգամի համար 2 զրշ է. աւելի անգամներու համար զաւ սակարկութիւն կըլլայ։
Իւրաքանչիւր թիւ 40 փարա արժէ։

ՄԱՄՈՒՌ

ԼՐԱԳԻՐ

ՀԱՆԱՊԱԶՕՐԵԱՑ

ԳԱՅՄԱՆԸ

Գուրս գնացած լրագրաց ճանրուծախքը խմբագրութեան վրայ է։
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակամ որ և իցէ գրութիւն խմբագիր—Տնօրէնին ախի ուղղուի, Զալաթիա Սանտրքճիլար Ճատտէսի թիւ 198, Նօրօ խան, Մասիսի գրասենեակը։
Ճանրու ծախքը չվճարուած նամակ չընդունուիր։
Ջոգուած նամակ, յօդուած, եւ ետ չեն տրուիր։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՋԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍՊԱԿԱՆ, ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ,

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 27 ՄԱՐՏ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Երէկ մինչև կէս օր Լոնտրայէն եկած հեռագիրք ազատականաց կատարեալ յաջողութիւնը կը ծանուցանէին։ Մինչև նախորդ երեկոյ ծանուցեալ արդեանց նայելով, 280 ազատականք և 153 պահպանողականք ընտրուած էին, որ ըսել է 127 ազատական անդամոց մեծամասնութիւն, մինչդեռ Անգղիոյ լուծեալ երեսփոխանական ժողովին մէջ Լորտ Պիքոնսֆիլտի նախարարութեան պահպանողական ամբողջ մեծամասնութիւնն հազիւ 60–70 անդամ էր։ Յաւելուն 200–220ի չափ ընտրութիւնք կան, որոնց տրդիւնքն յայտնի չէ դեռ. բայց ըստ որում ազատականք յաղթութիւն ձեռք բերած են Անգղիոյ և Կալէսի երկիրներուն մէջ, ուր մինչև ցարդ պահպանողականք ղ•բաւոր էին, տարակոյս չկայ որ Սկովտիոյ և Իռլանտիոյ ընտրութիւնք աւելի նպաստաւոր պիտի լինին ազատականաց։ Իրաւ է որ կիրակի օրն եկած հեռագիր մը ծանուցած էր թէ այս ընտրութեանց վրայ կաղմուելիք ազատական նախարարութիւնն երկար ժամանակ չպիտի կրնայ պաշտօն վարել և խորհրդարանական նոր լուծում մ՚անհրաժեշտ պիտի լինի, որովհետև ազատականք առանց Իռլանտացի անդամոց օժանդակութեան չպիտի կրնան մեծամասնութիւն ունենալ, և Իռլանտացւոց ինքնօրինական ձգտումներն յայտնի լինելով, որոց Անգղիական կառավարութիւն մը չկրնար զիջանիլ, յայտնի էր որ անոնց օգնութեան վրայ վստահութիւն ունենալ անկարելի էր։ Դերևի սակայն թէ գործն այդ վիճակին չպիտի հասնի, զի եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ազատականք՝ վերջին անդամ իրենց ունեցած յաղթութեանց վրայ՝ "ոչ ևս պէտք պիտի ունենան Իռլանտացւոց օգնութեան" այսինքն իրենք իրենցմէ մեծամասնութիւն մը պիտի ունենան, ինչպէս ունէին պահպանողականք, որոց տեղը կ՚անցնին Անգղիոյ կառավարական վարչութեան մէջ։

Ինչպէս Սիթենբրա պահպանողական լրագիրն իւր այս շաբաթ աւուր թուով ծանուցած էր, ահա այսպէս ազատական կուսակցութիւնն, հակառակ ընդհանուր ենթադրութեանց, վերջնական յաջողութիւն ձեռք կը բերէ և վճռական պարտութիւն մը կրել կուտայ Լորտ Պիքոնսֆիլտի կուսակցութեան, որուն "իշխանութիւնն այլ ևս անցած է"։ Թայմզ լրագիրն և առ Բ. Դուռն եկած հեռագրերէ առնլով վաղըմ լրագիրն ալ կը ծանուցանեն թէ ազատական նոր նախարարութեան մէջ Լորտ Հարթինթըն առաջին նախարար պիտի լինի Լորտ Պիքոնսֆիլտի տեղ, Լորտ Կրանվիլ արտաքին գործոց նախարար՝ Լորտ Սալիսպըրիի տեղ, որ կերևի թէ իւր կուսակցութեան պարտութեանն ականատես չը լինելու համար առաջուց Պիարից (Հարաւային Գաղղիա) երթալու նախադուշութիւնն ունեցած էր, Պ. Կլատսթոն ելմտական գործոց նախարար պիտի լինի՝ Սըր Սթաֆֆորտ Նորթքոթի տեղ, Պ. Ճօն Պրայթ՝ առևտրական նախարար, և այլն։ Եթէ Լորտ Կրանվիլ չուզէ կառավարական պաշտօն ընդունիլ, հաւանական է որ Լորտ Տերպի, որ բացարձակապէս ազատական կուսակցութեան յարեալ է, Լորտ Սալիսպըրիի յաջորդէ։ Բայց անօգուտ է այժմէն ենթադրութիւններ ընել այս իրողութեանց վրայ, որովհետև ազատականաց յաղթութիւնն նուազութիւն գտնելէ յետոյ, հեռագրերը քանի մ՚օրէն պիտի ծանուցանեն նաև մեզ այդ յաղթութեան արդիւնքներն, որք բեղմնաւոր լինիլ կը խոստանան։

Ինչպէս արդէն դիտած եմք, նոր ընտրութիւնք, և մանաւանդ անոնց արդի վախճանը՝ մեծ կարևորութիւն ունին Թուրքիոյ համար։ Լորտ Հարթինթընի նախարարութիւնը կարծուածին չափ անմիջամտութեան աշխարհավարութիւն չպիտի բռնէ, և գործոն մաս մը պիտի ունենայ բոլոր այն խնդրոց մէջ՝ որք ուղղակի կամ անուղղակի յարաբերութիւն կրնան ունենալ այն դաշնադրութեանց և պայմանագրոց հետ, զորս Լորտ Պիքոնսֆիլտի նախարարութիւնը կնքեց, և որք՝ ըստ պաշտօնական յայտարարութեանց՝ ազատական նախարարութեան կողմէ պիտի յարգուէին։ Մայրաքաղաքիս Անգղիական Էվընիթ Հերալտ լրագիրն իւր երկուշաբթի աւուր թուոյն մէջ նշանաւոր յօդուած մը գրելով, Լորտ Պիքոնսֆիլտի նախարարութեան դամբանականը կը կարդայ, և հետևեալ խորհրդածութիւնները կընէ, որոց ներկայ պարագայից մէջ ճշդութիւնը մեք իսկ մեր երեկուան թուոյն մէջ միևնոյն նիւթին վրայ խօսելով հաստատած եմք։

"Այն Անգղիական կառավարութիւնը, կ՚ըսէ Էվընիթ Հերալտ, որ Պէրլինի յիշատակագրին մէջ Թուրքիոյ դէմ ուղղեալ սպառնալեաց մասնակցիլ չուզեց, որ Գուլղարիոյ կոտորածին վրայ Թուրքիոյ դէմ խաչակրութիւն մը հանելու համար ծագած սաստիկ յուզման դիմադրեց. որ չուզեց բռնութեամբ ձեռք բերել Թուրքիայէն այն բարենորոգումները, զորս կը կարծէր թէ Բ. Դուռը ինքնայօժար ի գործ պիտի դնէր, որ Անգղիական նաւատորմը Վոսփոր դրկելով Կ. Պոլսին ազատեց Ռուսական արծւոյն ճանկերէն. որ Ադրիանոպոլի դաշնագրին դէմ եղած Եւրոպական դաշնակցութիւնը ներշնչեց ու առաջնորդեց, որ իւր Եւրոպական դաւառաց մէկ մեծ մասը Սուլթանին վերադարձնելէ յետոյ, ազատդայ յարձակմանց դէմ անոր Ասիական երկիրները պաշտպանել յանձն առաւ. որ ներքին բարենորոգմանց և Ցունաստանի և Գարատաղի խնդրոց նկատմամբ Պերլինի դաշնագրով յանձն առնուած պարտականութեանց անգործադրութեան համար Թուրքիոյ պետական անձանց ցուցած արդարացուցիչ պատճառներուն համբերութեամբ ունկն դրաւ. որ երևութիւց ու իրողութեանց հակառակ՝ բնաւ չուզեց Թուրքիոյ վիճակէն յուսահատիլ, —ահա այդ կառավարութիւնը, այդ Պիքոնսֆիլտեան նախարարութիւնն յաղթուեցաւ։ Անոր տեղն անցաւ այն կուսակցութիւնն, որ հինգ տարիէ 'ի վեր շարունակ գանգատանաց աղաղակներ արձակեց Թուրք տէրութեան դէմ. որ միշտ պահանջեց Կ. Պոլսոյ մէջ Թուրք կառավարութեան վրայ բռնական միջոցներ ի գործ դնել. որ միշտ Թուրքիոյ թշնամեաց դատին պաշտպան կանգնեցաւ, և որ այս ընդհանուր ընտրութեանց մէջ ժողովրդային վրճռոյն դիմած էր յառաջ դնելով Լորտ Պիքոնսֆիլտի նախարարութեան Աբեւելեան աշխարհավարութիւնը, զոր իրրև մեծ սխալ և կատարեալ պարտութիւն կը ցուցնէր։ Այս իրողութիւնն յոյժ մեծ է և մանաւորապէս Թուրքիոյ համար խիստ ծանր հեւանքներ պիտի ունենայ։ Թուրքիոյ պետական անձինք պէտք է ըմբռնան թէ այս տագնապին մէջ ո՞րչափ պատասխանատուութիւն կայ իրենց վրայ։ Իրենց անհոգութիւնն ու անընդդիմութիւնն էր որ Անգղիոյ մէջ իրենց թշնամեաց ձեռքը դրաւ այն զէնքերն՝ որովք իրենց բարեկամները յաղթուեցան։ Թուրքիոյ պետական անձանց տրուած խորհրդոց չանսալն, և պետութեան իրական շահուց վերաբերեալ ամեն բաներու մասին անդգայութիւնն և բարենորոգմանց ու վարչական վերակազմութեան դործին մէջ իրենց օգնելու համար եղած ամեն չանից դէմ իրենց կասկածոտութիւնն էր որ ազատականները կարող ըրաւ ամօթ և պարտութիւն հրաւիրել Լորտ Պիքոնսֆիլտի նախարարութեան Արեւելեան աշխարհավարութեան վրայ։ Ազատականք հարցուցին թէ Թուրքիոյ մէջ բարենորոգման նշան կա՞յ. թէ ո՞ւր էր Թուրքիոյ խորհրդոց մէջ Անգղիական ազդեցութեան այն դերիշխանութիւնն, որով Լորտ Պիքոնսֆիլտ կը պարծէր, և որ Անգլո—Թուրքական պայմանագրին արդիւնքը պիտի լինէր. և այս հարցմանց փոխարէն Թուրքիոյ մէջ որ և է բարենորոգում, և մինչև իսկ ապագայ բարենորոգման մը որ և է նշան չէր կրնար ցոյց տուիլ։"

Էվընիթ Հերալտ այս իմաստով կ՚ընդլայնէ իւր խորհրդածութիւնն, և այն եզրակացութեան կը հասնի, զոր մեք ալ երէկ իբրև միակ միջոց ցոյց տուինք արդի նոր կացութեան մէջ Թուրքիոյ դիրքն ամրացնելու։ Պէտք է որ այսուհետև Բ. Դուռն առողջ աշխարհավարութեան մը հետևի, բարենորոգմանց մասին աւելի անկեղծութիւն ու եռանդ ցուցնէ, Պերլինի դաշնագրով յարուցեալ բայց տակաւին անլոյծ մնացած խնդրոց պատասխանատու լուծում տայ, և յայնժամ Անգղիա, թէ և ազատական նախարարութեան մը վարչութեան ներքև գտնուի, միշտ բարեկամ կը մնայ Թուրքիոյ, և այդ բարեկամութենէն նորանոր օգուտներ միայն կը ծաղին տէրութեան համար։

* * *

Պ. Կլատսթոն մնաց Լիվերպուլի մէջ բանախօսութիւն մ՚ընելով բուռն յարձակումներ ըրաւ Աւստրիոյ դէմ։ Ֆրանչիսկոս Յովսէփ կայսրը Վիէննայի Անգղիական դեսպան Սըր Հէնրի Լէյարտը կանչելով անոր ըսած է եղեր թէ "Կլատսթոն անուամբ ժանտախտային մարդ մը կայ, որ Աւստրիոյ հակառակ է, բայց կը յուսամ՝ որ Անգղիացիք զայն պաշտօնի չեն կոչեր և Լորտ Պիքոնսֆիլտի նախարարութիւնն ընտրութեանց մէջ յաղթող կ՚ելնէ"։ Պ. Կլատսթոն այս խօսքը ձեռքն առնլով՝ ծանր ամբաստանութիւններ ըրաւ Աւստրիոյ դէմ, որ, ըսաւ, միշտ և ամենուրեք թշնամի եղած է ազատութեան։ Աւստրիա Գերմանիոյ միութեան դէմ դըրաւ, Պելճիոյ անկախութեան դէմ դրաւ, Իտալիոյ միութեան դէմ դըրաւ։ Ռուսիա աւելի թշնամի է ազատութեան, բայց նա գոնէ Սլաւոնական ազատութեան աշխատեցաւ, Աւստրիա անոր ալ դէմ դրաւ։ Պ. Կլատսթոնի պէս նշանաւոր մարդու մ՚այս օրինակ յարձակումները սաստիկ սքանչելութիւն ունեցան Վիէննայի մէջ, և արտաքին գործոց նախարար Պ. Հայմերլէ Սըր Հ. Էլեոթը կանչելով, խնդրեց անկէ որ Պ. Կլատսթոնի կողմէ Աւստրիոյ կայսեր վերընծայեալ խօսքերը պաշտօնապէս սուտ հանուին։ Իրողութիւնն այս է եղեր որ Ֆրանչիսկոս Յովսէփ կայսրը պարահանդէսի մը մէջ Անգղիոյ դեսպանին ըսեր է որ "թէև Պ. Կլատսթոն հակառակ է Աւստրիոյ, կը յուսամ՝ որ այդ իրողութիւնն երկու տէրութեանց միջև բարի յարաբերութեանց ճնաս չպիտի տայ"։ Սըր Հէնրի Էլեոթ իրողութիւնն Անգղիական կառավարութեան ծանոյց, որ Պ. Կլատսթոնը աղտակ ձգած լինելու համար փութաց ա-

մենընդարձակ հրատարակութիւն տալ Պ. Հայմերլէի ժխտման։ Բայց Պ. Կլատսթան երկրորդ բանախօսութեամբ մը պատասխանեց թէ ի՞նչ Ֆըրանչիսկոս Յոսէֆի կոյսերը վերնծայած խօսքերն Սթանտարտ անուն պահպանողական լրագրին քաղած էր, և եթէ Աւստրիա կուզէ իրեն (Պ. Կլատսթոնի) բերանը դոցել, պէտք է որ բարեկամ լինի աղատութեան։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Լոնտրա 6 ապրիլ.

Մինչև ցարդ ծանուցեալ ընտրութեանց արդիւնքն է.

268 ազատականք.

153 պահպանողականք.

22 ինքնավարականք (Իրլանդացիք)։

Պ. Կլատսթոն յայտարարութիւն մը հրատարակեց, որոյ մէջ կըսէ թէ ազատականք ոլոր ի Լանան Անգլիոյ աթոռքին աշխարհավարութիւնը խաղաղութեան և արդարութեան հիմանց վրայ հաստատել, ինչպէս նաև ազատութեան հաւասար իրաւունք մ'ամենուն համար։

Ա. յս առաւօտ հասած հեռագիր

Փարիզ 7 ապրիլ.

Վաւերական ազբիւրէ կիմանամք թէ ոչ-արտօնաւոր կրօնական միաբանութեանց վերաբերեալ մարտ 29ի հրամանագրերը չպիտի կրնան բնաւ պլլայլել Արևելից մէջ Կաթոլիկ քարոզութեանց վրայ Գաղղիոյ ունեցած հինաւանդ պաշտպանութեան պայմաններն, և թէ օտար երկիրներու մէջ Գաղղիոյ պաշտպանութեան ներքև դրուած կրօնական հաստատութիւնք՝ դուրս կը մնան ներքին աշխարհավարութեան բացառիկ նկատողութիւններէն, որոց կը վերաբերին այս վերջին տնօրէնութիւնք։ Հանրապետութեան կառավարութիւնը պիտի չարունակէ զանոնք պաշտպանել ըստ առաջնոյն, թէ՛ Թէզուիթաց վերաբերեալ լինին և թէ՛ այլ կրօնական միաբանութեանց։

Պէրլին 7 ապրիլ.

Վիլհելմ կայսրը դեռ որոշում մը չբրաւ Պիսմարք իշխանին հրաժարականին վրայ։

Կը կարծուի որ դաշնակցական խորհուրդը վերստին վիճաբանութեան պիտի ենթարկէ գրաւոր արոյ ծրագիրն, որոյ մերժումը պատճառ եղաւ Պիսմարք իշխանին հրաժարման։

Սոֆիա 6 ապրիլ.

Նոր նախարարութիւն մը կազմուեցաւ Պ. Զանքոֆի նախագահութեամբ, որ միանգամայն արտաքին գործոց նախարար անուանեցաւ.

Լոնտրա 7 ապրիլ.

Օսմ. Բոնս.		10 1/4
Փոխ.	1865	11
»	1869	10 7/8
»	1871	68
»	1872	17 1/2
»	1873	10 3/8
» Եգիպտ.		88 3/8
Անգլ. Բոնս		98 3/8

ՆԵՐՔԻՆ ԼՐԱՏՎՈՒ

Վեհ. Սուլթանին Բարձր հովանաւորութեամբ ի նպաստ Ասիոյ ազգերոց և Աղքատաւոր Հայոց հիւանդանոցի Կոնստանդնուպոլսոյ մեծ պարահանդէս այս գիշեր պիտի տրուի ամենայն փառաւորութեամբ։

Երէկ ուշ ատեն Լոնտրայէն եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ մինչև ցարդ 283 Ազատական, 163 Պահպանողական և 35 Իռլանտացի երեսփոխան ընտրուած են։ Ըսել է թէ մի միայն ազատականք 120 աթոռի մեծամասնութիւն ունին պահպանողականաց վրայ. իսկ Իռլանտացւոց հետ միանալով, որք աւելի ազատականաց կողմը կը միանին քան թէ պահպանողականաց, ազատական մեծամասնութիւնն 155ի կերթայ, մինչդեռ ըստ Պիլքոնֆիլտ 50-60 անդամի պահպանողական մեծամասնութեան մ'օգնութիւնը միայն կը վայելէր։ Ընտրութեանց մեծ մասն այժմ Պիկոմսֆիլտի և իռլանտացի կուսակցութեանց պատճառաւ, մէկ առաւ մէջ 25 ազատական և 13 իռլանտացի երեսփոխան ի՛ միայն 10 պահպանողականք ընտրուած են։

Երէկ ուրբաթ գործոց նախարար Սահմուտ Նէտիմ փաշան երէկ ալ Բ. Դուռը չեկաւ։ Վաղքթ կըսէ թէ Ն. Բարձրութիւնն անձնական տկարութիւն ունի։

Ժամանակէ մ'ի վեր Աւստրիական կառավարութիւնը Ն. Գօլիս նորատոր դեսպանին միջոցաւ ջանքեր կընէր Գոմնա և Հերսէքի Ցունաց կրօնական գործոց նկատմամբ պայմանագիր մը կնքել Ցունաց Պատրիարքարանին հետ։ Բ. Դուռն ի ընկերակցութեան ընդդիմացաւ այս գործոց։ Իբրև հակառակ Վեհ. Սուլթանին վերհսկողական իրաւանց, զոր ունի յիշեալ երկու գաւառաց վրայ։ Բայց կերևի թէ ներքին համաձայնութիւն մը գոյացած է. որովհետև Վաղքթ կը ծանուցանէ այսօր թէ նախորդ օրը Տուպսքի կոմսն և Ցունաց Պատրիարքն ըստորագրեր են յիշեալ պայմանագիրը։

Պէյքոյի փաշայի պաշտօնն յանկարծական և զարմանալի վախճան մ'ունեցաւ։ Նորին Անկը—թուրքական վսեմութիւնը Բ. Դրան հրամանաւ Կ. Գօլիս կոչուեցաւ։ Երեք ամսոյ չափ Հալէպի, Տիարպէքիրի և Սղերդի կողմերը թափառելէ ետև, Մուսուլ երթալու համար ճանբայ ելած էր, չգիտցուիր բարեկարգական նպատակաւ թէ հնագիտական, երբ Կ. Գօլսէն հրաման հասաւ իրեն որ Սեբաստիոյ ճամբով մայրաքաղաքս վերադառնայ։ Հետևաբար Պէյքոյի փաշայի մեծահռչակ պաշտօնին վերջ տրուած է, ինչպէս որ միաբանութեամբ կը ծանուցանեն Լէվանթ Հերալտ և Վաղքթ լրագիրք։ Կառավարական այս յանկարծական որոշման պատճառը ճշդիւ չգիտցուիր։ Բայց լաւ տեղեկութիւն ունեցող անձինք կը յայտնեն թէ Պէյքոյի փաշային և Սպարապետի դրան կողմանէ անոր հետ զրկուած Սիւլէյման փաշային միջև անհամաձայնութիւնք ծագած էին։ Ուրիշներ ալ կըսեն թէ անապատի Արաբաց մէջ յուզում տիրած լինելով, կառավարութիւնը կը վախնար որ Անգղիացի պաշտօնատարի մը ներկայութիւնն աւելի կը գրգռէ զանոնք....

Կըսուի թէ Բ. Դուռն հեռագրով հրաման զրկեր է Պիթլիզի կառավարչին որ անմիջապէս արմտիք հասցունէ ի Վան։

Թուրք լրագրաց մէջ հրատարակեալ կանոնագիր մը կը տրամադրէ թէ մինչև Մէթալիքներու մասին եղած որոշման թուականն անհատից մինչև Մէթալիքի վրայ եղած որ և է տեսակ պարտքերն ոսկին 120 ղրուշի հաշուով պիտի կարգադրին։

Ռուսիկանութիւնը Ֆաթիհի կողմը դաղթական ընտանիքէ մ' և Ջերքէզ մը բնակեալ մեծ տուն մը կոխելով երկու սպանեալ կանանց դիակ դտաւ, զորս յիշեալ ընտանիքը մօտակայ դրացեաց տուներէ հրաւիրելով սպաննած էր կողոպտելու նպատակաւ։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ

ԷՍՀԱՄԸ ՕԻՄՈՒՄԻՆ

Երէկ երիկուն գոցուեցաւ		11.20
Այս առաւօտ բացուեցաւ		11,7
Կէս օրին		11,8
Բանկի երկաթուղի	Փր.	36 1/4
Թղթադրամ	փր.	910
Թրամուայ	Օսմ. փր.	3,50

ԱԶԳԱՅԻՆ,

Ֆօքչանէն ի նպաստ սովելոց այս անդամ 1200 ֆրանք զրկուած է Պարիարքարան։ Կըսուի թէ Պուքրէշի ազգայինք ալ հանգանակութեան ձեռնարկեր են, որուն արդիւնքն անյապաղ պիտի զրկուի եղեր։

Այս անդամ Գաղղիոյ դեսպան Վըսոմ Պ. Ֆաւրնիէ Գաղղիա երթալուն առթիւ դեսպանատան թարգման Պ. Բոպէրն անցեալ օր Ս. Պատրիարքին զրկեց։

Ն. Սրբազնութիւնն ալ իւր կողմէ Մ. Զերաղ էֆէնտին զրկեց Ն. Վսեմութեան ի փոխադարձ այցելութիւն։

Կը լսեմք թէ՝ Ռուսումն. խորհրդէն երեք անդամ պակաս լինելով, նոյն խորհրդոյն օժանդակ Մատնախրմբէն հետևեալ երեք էֆէնտիներն յիշեալ խորհրդին անդամ անուանեցան.

Աւետիս էֆ. Տ. Սահակեան
Եղնիկ » Փափազեան
Ներսէս » Գ. Ներսէսեան։

Խառն ժողովը նախընթաց աւուր նստին մէջ՝ բաց յայլոց՝ հետևեալ որոշումներն ըրաւ.

Ա. Կարնոյ Դեր. Առաջնորդին հրաժարականն ընդունեց։

Բ. Պոլսէն Կարին տեղապահ ղրկելու առաջարկը բաղում ծախուց պատճառ լինելուն համար չընդունելով, առաջնորդական նոր ընտրութեան ձեռնարկելու հրահանգ ղրկեց 'ի Կարին։

Գ. Երեմիա եպիսկոպոսի մասին Բ. Դրան պաշտօնագրոյն որոշեց պատասխանել թէ տեղւոյն գաւառական ժողովոյ ընտրութեան և Ամեն. Խրիմեան Սրբազանի Վան երթալուն վրայ, նորա պաշտօնը՝ որ տեղապահութիւն է՝ վերջանալու մերձակէտն հասած է արդէն, և թէ ընդ հուպ առաջնորդական նոր ընտրութեան հրահանգներն անդ զրկուելով՝ բնականաբար խնդիրն ինքնին կը լուծուի։

Դ. Վանէն եկած հեռագիր մը տիրող սովուն երեսէն ժողովրդեան անտանելի վիճակը նկարագրելով կ'առաջարկէ մեացորդ տրոյց պայմանաժամ և երկամեայ նոր տրոյց համար ալ կայսերական կառավարութենէն չնորհում խնդրել։

Թէ՛ ասոր և թէ՛ Երեմիա եպիսկոպոսի վերաբերեալ թղթերներն այսօր Բ. Դուռը զրկուեցան։

Ե. Պաղատէն եկած պաշտօնագիր մը Տիգրանեան հրաշագործ Մըկըրտիչ եպիսկոպոսի տեղապահութիւնը չընդունելով, որոշուեցաւ զրել Երուսաղէմայ Ս. Պատրիարքին, որ վարդապետ մը զրկէ հոն։

Զ. Հալէպի տեղապահ Տիմոթէոս վարդապետին նկատմամբ Նիկիկիոյ Ս. Կաթողիկոսի դրոյն վրայ՝ հրաման դնաց յիշեալ վարդապետին որ Քիլիս երթայ։

Է. Անցեալ տարի Բուսանիացի ազգայինք ուսանք Ս. Պատրիարք Հօր ընդդիմադիր մ'ուղղելով, Բուսանիոյ և Պուլղարիոյ սուացած կարևորութիւնը բացատրած և մեծայուն առաջնորդի մը պէտք ցոյց տուած էին։ Ս. Պատրիարք Հայրն ալ հրահանգ տուած էր Գեր. Խորէն Նար-Պէյ Սրբազանին, որպէս զի այն կողմերն այցելութեան դնացած ժամանակ՝ այս մասին ժողովրդոց տրամադրութիւնը քննէ և ըստ այնմ տեղեկագրէ։

Ն. Սրբազնութիւնն ալ մեծայուն առաջնորդ մը պահելու և անոր ծախուց մասնակցելու համար Բուսանիոյ մէն մի քաղաքայ ազգայիններէ դրաւոր հաճութիւն ստանալու ձեռնարկելով, և այս բանն իբր Պատրիարքական հրաման ներկայացած լինելով, Եաշի ազգայինք չեն ընդուներ և յատուկ դրութեամբ բողոքեր են առ Պատրիարքարան, առարկելով թէ մեծայուն առաջնորդութեան խնդիրն 1841ին հոդելոյս Յակոբ Ս. Պատրիարքի օրով հաստատուած պայմանագրութեան հակառակ է, վասն զի՝ ըստ յիշեալ պայմանագրին՝ Բուսանիոյ ազգայինք Պոլսոյ Պատրիարքարանի հոգևոր իրաւասութեան ներքև կը գտնուին, և Պատրիարքարանն 3-4 տարին անդամ մ'այն կողմերն այցելու հովիւ մը զրկելու միայն իրաւունքն ունի։

Խառն ժողովը սոյն դրութեան վրայ որոշեց սպասել Նար-պէյ Սրբազանի տեղեկագրին, և ապա զարժանը տնօրինել։

Խառն ժողովն իւր վերջին նստին մէջ Վանօրէից խորհրդոյ առաջարկութեան վրայ Գեր. Մ. Օրմանեան Ծ. վարդապետն յիշեալ խորհրդին անդամ ընտրեց։

Կիմանամք թէ Գեր. Խորէն Նար Պէյ Սրբազանի եղբայր Յովսէփ Նար Պէյ՝ գնացած քաղաքներէն մէյ մէկ կին առած և յետոյ թողած լինելով յիշեալ կանայք յատուկ խնդրագրերով Պատրիարքարան դիմեր և իրենց ամուսինէն ապրուստի թոշակ կը պահանջեն։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Կաթուածական և այլ իմբուխապէրներն տակէց առաջ կառավարութեան որոշման վրայ սկսած էին թաղապետութեանց (Տայրէի պէլէտիէ) կողմէ տրուիլ, հիմ բռնելով թագային Մ.քտարաց ծանուցագրերը։ Պատրիարքարանն ասոր դէմ դիմաղութիւններ ըրած ըլլալով՝ Բ. Դուռն ուշադրութեան առաւ խնդիրն, և այս անդամ յատուկ պատասխանագրով մը կը ծանուցանէ Պատրիարքարանի, որ հրահանգ տրուած է քաղաքապետութեան և ոստիկանութեան պաշտօնատանց, որպէս զի այս տեսակ իմբուխապէրները՝ ոչ թէ Մ.քտարներու, այլ Պատրիարքարանաց վաւերագրերը հիմ բռնելով տրուին այսուհետև թաղապետութիւններէն։

Ուստի այս մասին հարկ դատուեցաւ սոյն պաշտօնական ծանուցումը հրատարակել ի գիտութիւն թաղական խորհրդոց և ազգայնոց։

25 Մարտ 1880
ի Պարք.քրնի Հայոց
Կ. Գօլիս

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԱՅ ՊԱՐՏՈՒՑ ԲԱՐՁՄԱՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ,

ՀՐԱՀԱՆԳ

Ինչպէս որ՝ Բարձրաշնորհ Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան Պատրիարք Հօր կոնդակին մէջ ըսուած է, Ս. Երուսաղէմայ պարտուց բարձման Կեդր. Յանձնաժողովս տրոց հաւաքման մասին իւր հրահանգը կուղարկէ՝ որ հետևեալն է։

Ցիշեալ կոնդակին մէջ ըսուած երեք գահեկան տուրքն երեք զրուշ արծաթ դրամ է։

Ցիշեալ կոնդակին մէջ հաւաքման մասին ցուցուած միջոցն, Ցանձնաժողովս վրխեց և հաւաքումը հեռևեալ եղանակաւ ընել որոշեց, և այս մասին Սրբազան Պատրիարք Հօր հաւանութիւնն ևս ստացած ըլլալով, կը խնդրէ ամեն պատուարժան Թաղ. խորհուրդներէ որ սոյն հրահանգին կէտ առ կէտ գործադրութեան պէտք եղած աշխատութիւնը չի զլանան։

Յօդ. 1. Իւրաքանչիւր Թաղ. խորհուրդ պէտք է որ իւր Թաղին մէջ գտնուած բոլոր տուները փողոցին անունովը և տանը թուովը մէկտեղ (եթէ թիւ կայ) կարգաւ և կանոնաւորապէս արձանագրէ մանաւորապէս տպեալ և հրահանգիս հետ ուղղեալ ցուցակին մէջ։

Յօդ. 2. Իւրաքանչիւր Թաղ. խորհուրդ իւր մէջէն կամ դրսէն Թաղեցի մը կընտրէ Ա. Հաւաքիչ անուամբ և անոր կուտայ Թաղին մէջ գտնուած տուներուն պատրաստեալ ցանկը, ինչպէս նաև անհատից թուոյն համեմատութեամբ տոմսակներ և պէտք եղածին չափ տոմսի ստացագիրներ։ Թաղ. խորհուրդը տուած տոմսակներուն փոխարէն ստացագիր մը կառնէ Ա. հաւաքչէն։

Յօդ. 3. Այս Ա. հաւաքիչը՝ եթէ տուներն հարիւրէն պակաս են, ամեն մէկ տանական տունի մէջէ մէկմէկ անհատ կընտրէ Բ. հաւաքիչ անուամբ, և անոնց ամեն մէկուն յանձնելիք տասն տանց ցանկը կուտայ, ինչպէս նաև անհատից քանակութեան համեմատ տոմսակներ։ Տուած տոմսակներուն փոխարէն պէտք է ստացագիր առնէ։

Յօդ. 4. Այս Բ. հաւաքիչներն իրենց յանձնուած տասն տուներուն (որոց մէկը իրենց տունն է) մէջ գտնուած ամեն մէկ անհատէ, առանց սեռի կամ հասակի խտրութեան, որոշեալ երեք զրուշ տուրքը կը հաւաքեն տարին մի անգամ։

Հաւաքիչը իրենց տուած երեք զրուշին փոխարէն տոմսակներ կուտան՝ թէ՛ տոմսակին և թէ՛ բուենն վրայ նուիրատուին անունը, տարեցն թուականը և անոր տակը գաւառին և գիւղին անունը միանգամայն գրելով։

Յօդ. 5. Իսկ եթէ տուներն հարիւրէ աւելի ըլլան, այն տանն Ա. հաւաքիչը ամեն մէկ հարիւր տունի մէջէ մէկ մէկ Բ. հաւաքիչներ կընտրէ, և ըստ առաջնոյն անոնց կը բաժնէ իրենց յանձնուած հարիւրական տուներու ցանկը և պէտք եղածին չափ տոմսակներ եւ տոմսակի ստացագիրներ։

Յօդ. 6. Այս պարագայիս մէջ ընտրուած Բ. հաւաքիչները դատ դատ իրենց յանձնուած հարիւրական տուները տասն առ տասն կը բաժնեն, (որոնց մէկին ալ իրենց տունն է), եւ այս տասնական տուներուն մէջէն դատ դատ տասն ուրիշ հաւաքիչներ կընտրեն Գ. հաւաքիչ անուամբ եւ անոնց կը բաժնեն ամեն մէկուն յանձնուած տասն տունի ցանկը եւ պէտք եղածին չափ տոմսակներ։ Տուած տոմսակներնուն փոխարէն միշտ ստացագիր կ'առնուն։

Յօդ. 7. Այս Գ. հաւաքիչներն ըստ 4րդ յօդուածի, իրենց յանձնուած տասն տուներու տուրքերը կը հաւաքեն եւ արդիւնքը կը յանձնեն դիրենք ընտրող Բ. հաւաքչին, նոյնպէս Բ. հաւաքիչներն ալ ժողված դրամին կը յանձնեն Ա. հաւաքչին. Ա. հաւաքիչն ալ կը յանձնէ այն Թաղ. խորհրդոյ՝ ուրկէ ընտրուած է։

Ամեն կարգի հաւաքիչ գինքը ընտրողին տակ յանձնած միջոցին՝ տոմսակ առած տանէնը տուած ստացագիրներէն եւ կառնէ յանձնած դրամին քանակութեամբ։

Յօդ. 8. Այն պարագային որ տուներու թիւը հարիւրէն պակաս ըլլայ եւ ճիշդ տասնի չի բաժնուի, օրինակի համար եթէ 67 տուն ըլլայ, այն տանն Ա. հաւաքիչը եօթն Բ. հաւաքիչ կ'ընտրէ և տասնցմէ վերջին տասնական մէկին եօթը տուն կը յանձնէ՝ որք ըստ 4րդ յօդուածի կը հաւաքեն։

Յօդ. 9. Դարձեալ այն պարագային՝ որ տուներն հարիւրէն աւելի ըլլան եւ ճիշդ հարիւրի չի բաժնուին, օրինակի համար եթէ 367 տուն ըլլան, Ա. հաւաքիչը չորս Բ. հաւաքիչ կընտրէ եւ այս հաւաքիչներէն երեքին հարիւրական եւ միոյն 67 տուն կը յանձնէ, այս Բ. հաւաքիչներուն երեքը կրնան ըստ 3րդ յօդուածի իրենց տասնական Գ. հաւաքիչներ ընտրել։ իսկ մին որ 67 տուն ունի միոյն, եօթը Գ. հաւաքիչ կընտրէ ըստ 3րդ յօդուածի, և տասնցմէ վերջին տասնական եւ միոյն 7 տուն կը յանձնէ, ինչպէս որ եռևի կողմը դրուած տիպասակէն զգալի կերպով կը տեսնուի։

Յօդ. 10. Այն պարագային որ տուներուն թիւը հազարէն աւելի ըլլայ, այսինքն քանի մը հազար ըլլայ, Ա. հաւաքիչը փոխանակ ամեն մէկ հարիւր տունի համար մէկ մէկ Բ. հաւաքիչներ ընտրելու, ամեն մէկ հազար տունի համար մէկ մէկ Բ. հաւաքիչ կընտրէ եւ անոնց դատ դատ կը յանձնէ հազարական տուներու ցանկ. այս Բ. հաւաքիչներն իրենց յանձնուած հազար տունին մէջէն տասը Գ. հաւաքիչ կընտրեն և անոնց ամեն մէկուն կը յանձնեն հարիւրական տուն. այս պարագային մէջ ընտրուած Գ. հաւաքիչներն իրենց յանձնուած հարիւրական տունը տասնական տունի բաժնելով, անոնց մէջէն տասն ուրիշ հաւաքիչներ կընտրեն Դ. հաւաքիչ անուամբ որք դատ դատ կը հաւաքեն իրենց յանձնուած տասն տուներու տուրքն, եւ արդիւնքն ըստ 7րդ յօդուածի մէկ մէկու յանձնելով կը հասցնեն մինչև առ Թաղ. խորհուրդ։

Յօդ. 11. Եթէ տուները ճիշդ հազարական ըլլան, վերոգրեալ եղանակաւ կը կարգադրուի. բայց եթէ այն տուներուն թիւը հազարէն աւելի ըլլայ և ճիշդ հազարականի չի բաժնուի, օրինակի համար եթէ 3655 տուն ըլլայ, այն տանն Ա. հաւաքիչը չորս Բ. հաւաքիչ կընտրէ, տասնցմէ երեքին հազարական և միոյն 655 տուն կը յանձնէ. այս Բ. հաւաքիչները կրնան ըստ 10րդ յօդուածի տասնական Գ. հաւաքիչներ կարգել իրենց. իսկ չորրորդը՝ փոխանակ տասնի, եօթն Գ. հաւաքիչ կընտրէ, և այս ընտրած Գ. հաւաքիչներէն վերջին հարիւրական և միոյն 55 տուն կը յանձնէ, ինչպէս որ այս 55 տուն ունեցող Գ. հաւաքիչն ալ փոխանակ տասնի՝ վեց Գ. հաւաքիչ կընտրէ և այս վեցէն միոյն 5 տուն կը յանձնէ։

Յօդ. 12. Քահանայք պարտին իրենց ծուխերուն՝ կին թէ այր, ամեն անհատներուն թուովը և անուններովը միատեղ ցանկը պատրաստել և ներկայացնել Թաղ. խորհրդոյ։ Թաղ. խորհուրդը ներկայացեալ ցանկին վրայի ծուխերէ հանդանակեալ գումարին հարիւրին հինգը ամեն մէկ քահանայի պիտի վճարէ, բոլոր քահանայից բերած հաշիւը ամփոփէ հաւաքած գումարին հետ բազդատելով և փոխարէն ստացագիր առնելով։

Յօդ. 13. Իւրաքանչիւր Թաղերէ հաւաքեալ գումարին հարիւրին տասն ալ նոյն Թաղի Թաղային սնտուկին պիտի մընայ ըստ արամադրութեան կանոնի։

Հետևաբար հանդանակեալ ընդհանուր գումարին հարիւրին ութսուն և հինգը պիտի յանձնուի Ս. Երուսաղեմայ պարտուց բարձման Կեդրոնական Յանձնաժողովոյ։

Յօդ. 14. Եթէ որոշեալ 3 զուրուշ տուրքին փոխարէն ժողովուրդին կողմանէ դրամի տեղ այլ ինչ բան տրուի, տրուածը առնելով և վճառելով արդիւնքը կեդրոնական Յանձնաժողովոյ ուղարկելու ազատ են Թաղ. խորհուրդք։

Յօդ. 15. Սուրբ Երուսաղեմայ անուան տրուած ս և է բացառիկ նուէր Թաղ. խորհուրդք պարտին ընդունիլ, նաև վճառել զանոնք եթէ յարմար և պէտք կը տեսնեն, ու արդիւնքը ղրկել. իսկ եթէ ոչ՝ նոյնութեամբ յանձնել Կեդրոնական Յանձնաժողովոյ։

Ի դիմաց Ս. Երուսաղեմայ պարտուց բարձման յանձնաժողովոյ

Վասն Առենադպրի Առենապետ
Մինասեանց Մանուկեան Յովհաննէս Գէորգեան

Ինչպէս երեկ հրատարակուած շրջաբերականէն, նոյնպէս և նախընթաց հրահանգէն կը տեսնուի թէ Երուսաղէմայ պարտուց բարձման յանձնախմբին, ազգին առաջին պարծանքներէն մին եղող Երուսաղէմայ վանուց վրայ ծանրացած պարտուց բարձման համար հանդանակութեան այնպիսի իմաստուն և անտեսողութեան եղանակ մը խորհած ու ընտրած է, որ, ինչպէս կը յուսամք, եթէ մայրաքաղաքիս Թաղական խորհուրդներէն և գաւառաց առաջնորդարանաներէն արժան եղած փութաջան գործակցութիւնը գտնէ և ճշդիւ գործադրի, մեծ դիւրութեամբ և կանոնաւորութեամբ հանդանակութիւնը կը կատարուի, առանց բնաւ ծանրութիւն լինելու հանդանակողաց։

Այս մասին աւելորդ կը համարիմք մեր կողմէ յորդոր կարդալ մեր բարեսէր ազգայնոց, որք մեզ չափ և մեղնէ իսկ աւելի դիտեն և կ'զգան Երուսաղէմայ Հնաշխարհիկ Վանքն իւր ներկայ վատնդալից կացութենէն անյապաղ փրկելու անհրաժեշտ հարկն, և ըստ այնմ պիտի փութան անշուշտ իրենցմէ խնդրուած հանդանակութեան յօժարափոյթ մասնակցիլ։

Գաղաքէոյ 16 մարտ 1880

. . . Տէր խմբագիր.

Ինպատոր Հայաստանի սոփատանէ Երբարց, Սեբաստիոյ բարեսիրտ պանդուխտ վաճառականաց նուիրած գումարն կեդրոնական Մանուածողովոյս յանձնուած լինելով, նուիրատուաց ցանկն ներփակեալ Ձեր Մեծապատուութեան կը յղեմք, խընդրելով որ պատուական լրագրոյդ առաջին թուոց միոյն մէջ հրատարակէք։ Մնամք

խորին յարգանօք

Ի Դիմաց Սովելոց Կեդր. Մանուածողովոյ
Ա.տենադպիր
Գ. Թ. Շաշեան

ՀԱՆԴԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ի ՆՊԱՍՏ ՍՈՎԵԼՈՅ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Ցանկ Նուիրատուաց Սեբաստիոյ
Պանդուխտ վաճառականաց

Օ. Լ. 100 զրչ. էն

Մեծապատիւ Տէրեր,

Փիլիպոս Թամլեան Տարենակցի	500
Նազարէթ Փոթուրեան Սեբաստացի	400
Յովհաննէս Փանոսեան Տարենակցի	400
Մկրտիչ Մխիթարեան Զիլեցի	400
Հ. Անանիա Պոստանճիոզլու Կէմիրցի	300
Սերովբէ Թամիեան Տարենակցի	200
Գաբրիել Թամիեան »	200
Բահատուր Բահատուրեան Կիւրինցի	225
Մատաթիա Բիլլենեան »	150
Մ. Եղիա Պապիկեան Աշօտցի	150
Գէորգ Զընիոլեան Կիւրինցի	132
Մելքոն Գանտեան »	100
Պօղոս Մրմռեան »	100
Յարութիւն Քիւրքճեան »	100
Գրիգոր Թէրճանեան »	100
Յարութիւն Ճէմճէմեան »	100
Տօքթ. Գէորգ Շերինեան Սեբաստացի.	100
Գասպար Սէրայտարեան »	100
Վարդան Իրատեան Աշօտցի	100
Պօղոս Սըվաղլեան Եւդոկիացի	100
Գէորգ Քիւլհանճեան »	50
Ճանօ Պէկեան Կիւրինցի	75
Սարգիս Տիմանեան Սեբաստացի	50
Աւետիս Մինասեան Կիւրինցի	50
Ճանօ Այվատեան »	50
Նազարէթ Մըսրբեան »	50
Մ. Մելքոն Ալճուղեան Աշօտցի	50
Մարտիրոս Պայընտրեան »	50
Պետրոս Մատաթեան Սեբաստացի	50
Պետրոս Տ. Պապեան »	50
Մարտիրոս Պաուկեան Սեբաստացի	50
Մ. Թորոս Սահակեան Աշօտցի	25
Կարապետ Պայընտրեան »	25
Յարութիւն Փոչիճեան Եւդոկիացի	25
Յակոբ Ալթունեան Կիւրինցի	25
Մելքոն Դըլպաչեան »	25
Թորոս » »	25
Սարգիս Ենգոմեան »	25
Մ. Գաբրիել Գարակէօզեան Սեբաստցի.	25
Կարապետ Կրեղեան Կիւրինցի	25
Յովհաննէս Պատմաճեան Տարենակցի	25
Սահակ Թաթարեան Կիւրինցի	18
Գրիգոր Սինանեան »	18
Ճանօ Ապիլեան »	18
Մատթէոս Այվատեան »	18
Սահակ Յովսեփեան Աշօտցի	18
Խաչիկ Փըթթեան Սեբաստացի	18
Փանոս Դահեկեան Խորատանցի	18
Յակոբ Գարատեան Սեբաստացի	18
Մանուկ Ճէվահիրճեան Տարենակցի	15
Վասիլ Թօփալեան Եւդոկիացի	15
Մկրտիչ Տ. Ղազարեան Խընուսցի	10
Յակոբ Ժամկոչեան Կեսարացի	10
Գարեգին Տ. Պապեան Սեբաստացի	10
Պօղոս Քուշուճեան Եւդոկիացի	10
Բարեպաշտ ոմն	4
	5000

Լիրա Օսմ. 50

Քաղաքեղոն 12 մարտ 1880

Համարակալ Գանձապետ
Գ. Ց. Ցովկիճեան Զէբէլ Կիւլլենկեան

ԻԼԱՆ

Գաղաքս ախուբեանը՝ լճարը չէհրիյէսի 541.

Գահվէ 280.

Թիւթիւնճի ախուբեանը 237.

Համամ 47.

Գէյքօղ ատպաղանէսինտէ վաղը տօղսան ալթը սէնէսի մարթըն տան 97 շուպաթ նիհայէթինէ դատար լճարէ վերիյէճէք պալատէ մուրադամ ախուբեանէր իլէ համամին լճարը սիմ մէճիտիյէ օն տօղուզ զուրուշ հիսապը իլէ ալընմադ իւզրէ, լճարէի մուրադամէսի իլէ թալիպլերի էօհտէսինտէ օլսա՝ մարթը բումինին երկիրմի եէտինճի փէնչէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիյէճէյինտէն՝ խոթիճարինէ թալիպ օլանլերին եէվմի մէղբիւրտէ հարպկյէ նէզարէթի լեվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

Գաղը Սէրասքերի

24 մարտ 1880

Ասասքերի շահանէ ալայ վէ թաղուրլերի իլէ խասթախանէլեր իչուն տօղսան ալթը սէնէսի մարթընտան շուպաթ նիհայէթինէ դատար ճինս վէ մղտարը մահֆուզ պուլունան տէֆթէրտէ մուհարրէր էճզայի թըպկյէ վէ պայթարկյէ վէ ալաթ վէ էտէվաթը ըսբէնչարկյէ վէ ճէրահիյէնին մուպայիասընա լուզում կէօրիւնմիւշ օլմադ իլէ, պաունարը իթա իթմէյէ թալէպ օլանլարն մարթ բումինին երկիրմի իլիրնեճի ճիւմատ իրթէսի կիւնիւնտէն երկիրմի եէտինճի բէնճէնպիհ կիւնիւնէ դատար հարպկյէ նէզարէթի լեվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

20 մարտ 1880 Գաղը Սէրասքերի

Ասասքերի Շահանէ Լրզաք անապարը իչուն միւպայեա օլունճադ օլան տէօրթ եիւզ պին դրյէ մլաբրն Բէշիա բիրինճի նիսան իպթիտասընտան իթիպարէն մայիս նիհայէթինէ դատար պէհէր հաֆթա երլիչեր պին դրյէսինէ պիր դրթա մադ պուզ սէնէսի վիրիմէք վէ իթթիպաղ օլունան նումունէսինէ մրթատրդ օլմադ վէ էսմանը մադպուզ սէնէսլերինին վիրուակյլէ մուամէլէսինին խիթամընտա նըսֆը հէման վէ նըսֆը ատիկերի օն պէշ կիւն ֆասալը իքի թազսիթ իլէ վէ Օսմանը լիրասը եիւզ զրուշ հիսապը իլէ Նէզամիյէ խաղինէսինտէն վերիլմէք շարթը վէ չերայիթը ատիրէսիյլէ պէհէր դրյէսի եիւզ օն փարայա թալիպլի էօհտէսինտէ օլուպ իչպու մարթը բումինին երկիրմի եէտինճի բէնճէնպիհ կիւնիւ թէքրար միւնասասը լճարա օլունճադընտան, իթիպայէ թալիպ օլանլերին եէվմի մէղբիւրտէ հարպկյէ նէզարէթի լեվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլերի։

1880 մարտ 20

Գաղը Սէրասքերի

Advertisements referring to British or American Goods, etc., are exclusively received for this Paper at
EUG. MIGOUD'S Foreign Advertising Agency 139—140, Fleet Street, London.

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Մեծ. Կ. Էֆէնտի Ճիկերճեան պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան որ Ն. 2 Սինկր կոչուած կարի մեքենան և իր գործիները Ամերիկայէն բերել տալով կէս գնովը կը վաճառէ։ Նոյնպէս և զանազան տեսակ նոր և ընտիր ապրանքներ, զորս կրնայ արժանագին տալ իրեն դիմող յաճախորդաց։ Կեդրոնատեղին է Կարին Բերդին մէջը, Կ. Ճիկերճեան Թիւ 71 մաղազան։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱԼԼԵՄԻ ՀԻՐԵԱՅԷՍԻ

(Պատմութիւն Արևելեան պատերազմի)

Բարեյիշատակ վարդան պէյի վերջին հեղինակութեամբ և Միհրան Ս. Քիթաճճեանի ծախիւք մինչև յայժմ հրատարակեալ վերոյիշեալ գեղեցիկ պատմութեան երկրորդ և վերջին հատորն ալ հրապարակ ելած ըլլալով, կը ծախուի Կ. Պոլիս Եէնի Ճամի Զիլինկիրլեր ճատտէսի Թիւ 2 Ս. Ղուկասեան գրատունը, Մարբիճճիներուն մէջ Ա. Ա. Գանթար տըպարանը և Թէրճէմանը Էֆէնտիներուն ընդարձակ ընտրանոցը և Ամերիկայի Մաղազան։

Երկու հատորին գինն է 3 արծաթ մէճիտ։

ԱՃԵՐԻ ՎԻԿՕՐԸ

Ով որ իր մազերուն թափիլը չուզեր, «Այլերի վիկօր» կոչուած մազի անուշահոտ ջուրէն գործածելու է. ուրիշ ամեն տեսակ մազի ջուրերը կամ իւղերը՝ որ մազ չթափելու համար կը ծախուին, բոլորն ալ անօգուտ են. իսկ վիկօրի օգուտը միլիոնաւոր փորձերով տեսնուած է, և Պոլսոյ ու գաւառաց մէջ օր օրի գործածողներուն թիւը կաւելնայ։ Անոնք որ իրենց մազերուն գեղեցկութիւնը կորսնցնելու վրայ են, շուտով գործածեն աս ջուրէն որ իսկոյն չզլխան։ Թափելու վրայ եղող մազերը կը հատատէ ու կապմանդէ, թափածներուն տեղը մազ կը բուսցնէ երբոր մազերուն արմատը վնասուած չէ, ու ճերմկած մազերը անպատճառ իր նախկին բնական գոյնին կը բերէ, գործածելուն կերպը շիշերուն հետն է. կը ծախուի Կ. Պոլիս Ղալաթիա Մինասեան և ընկերաց Ամերիկայի Մաղազան։

ՁՐՀԱՆ

Ամերիկայի ջրհաններ մեծ և փոքր, երկայն թէ հաստատուն խողովակներով թէ ջրշիղջներու և թէ խարուսկ հորերու համար ամեն տեսակ մաղի գներով կը ծախուի, Կ. Պոլիս Ղալաթիայ Մինասեան և ընկերաց Ամերիկայի մաղազան։

ԹՃԱՌ

Անուշահոտ օճառ, մորթը կը կակուղցնէ ու լեղի ջուրով ալ կը փոքրիկի, տեսակը խիստ աղնիւ ու գինը շատ աժան է. կը ծախուի Կ. Պոլիս Ղալաթիա Մինասեան և ընկերաց Ամերիկայի մաղազան։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՃՐԻԷԻ

ՇԱՊԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1880 ՄԱՐՏ 15 ՇԱԲԱԹ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՄԻՆՉԵՒ ՄԱՐՏ 31

ՐՈՍՓՈՐԷՆ ԻՋՆՈՂ ՇՈՊԵՆԱՒՆԵՐԸ

Ժամ	Ս-ը-ր-ա-գ-ա-ն Ե-ղ-ա-ն-ա-կ	Թիւ
12 15	Եէնիմահալլէն Մէկզար. Պէյիք. Թար. Եէնիք. Սիմէն. Պոյաճ. Ր Հիսար, Պէպէք։ (Արնաւուտ գիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի.)	33
1 15	Եէնիմահալ. Մէկզար. Պէյիք. Թար. Եէնիք. Էմիր. Ր Հիսար Պէպէք	20
2	Ր Ա Գավագէն Եէնիմահ. Մէզ. Պէյիք. Թար, Եէնիք, Սիմէն. Էմիրկ, Պոյանքը. Ր Հիսար. Պէպէք. Արնավ. Օրթաք։ (Ուրբաթ օրերը Գուրուչ. Պէշիկ.)	32
3 45	Մէկզարպ. Պէյիքտ. Թարապիա, Եէնիք. Սիմէն. Էմիրկ. Ր Հիսար. Պէպէք. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկ. (Ուրբաթ օրերը 4 1/2ին Եէնիմահալլէն)	33
5	Եէնիմահ. Մէզար. Պէյիքտ. Թար. Եէնիք. Էմիրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար, Պէպէք, Արնավ, Օրթաք. Պէշիկ (Բացի ուրբաթէ)։	21
6 30	Եէնիմ. Պէյիքտ. Թար. Պէյդոզ. Եէնիք. Էմիրկէն. Գանլըճա Ր. Ա. Հիսար, Գանիպլի. Արնվ. Զէնկ.) Պէյլ Օրթ. Գուզկունճ. Պէշիկ. Իսկիլիսար։	4
8	Ա. և Ր. Գավագ Եէնիմահ. Մէզ. Պէյիքտ. Թար. Պէյդոզ. Եէնիք. Էմիրկ. Պոյաճ. Ր.Հիսար,Պէպէք, Արնվ. Գուր. Օրթաք. Պէշիկ։ (Ուրբաթ օրերը Սիմէնեա)։	20
10	Մէզարպուրնուէն Պէյիքտ. Թարապիա, Եէնիքէյ, Էմիրկէն, Ր. Հիսար, Արնավ. Օրթաքէյ. Պէշիկթաշ	22

Արևելեան Էրզրում

12 30	Արնավ. Գուր. Օրթաք. Պէշիկ.	28
1	Արնաւուտքէյ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկ. Գաղպաթ։	2
1 30	Պէպէք. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկ. Գաղպաթ.	22
2 15	Արնավ. Գուր. Օրթաք. Պէշիկ.	28
3	Արնավ. Գուր. Օրթաք. Գուզկ. Պէշիկ. (բացի ուրբաթէ)	2
10 15	Արնավ. ուղղակի կամուրջ։	21
10 45	Գուրուչ. » »	28

Աէնաւոտ Եղէգ

12 30	Պէյքօզ, Բաշապ. Ր. Փաշա մահ. Գանլըճա, Ա. Հիսար, Գանտիլի, Վանիք. Զէնկէքէյ, Պէյլ, Գուզկ։	21
12 30	Արնավ. Վանրքէյ, Զէնկէլ. Պէյլեր. Գուզկ. Գաղ։	4
1 15	Պէյիք. Թար. Պէյքօզ, Բաշապահ. Գանլ. Ա. Հիսար, Գանտ. Վանիք. Զէնկէլ Պէյլ. Գուզկ. Գաղ. (Ուրբաթ օրերը ժամ 1 1/2ին)	12
3	Պէյիքտ. Թար. Պէյքօզ, Բաշապ. Գանլ. Ա. Հիսար, Գնտ. Վանիք Զէնկիպէյ. Գուզ. (Ուրբ. օրերը ժամ 4ին)։	23
8 45	Պէյիքտ. Պէյքօզ, Բաշապ. Գանլրճա, Ա. Հիսար, Գանտ. Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլերպէյ. Գուզկ. Իսկ. (Ուրբաթ օրերը Բիգաթ փաշա մահալլէսի)։	2

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԵԼՆՈՂ ՇՈՊԵՆԱՒՆԵՐԸ

Ժամ	Ս-ը-ր-ա-գ-ա-ն Ե-ղ-ա-ն-ա-կ	Թիւ
2	Գաղպ. Իսկ. Պէշիկ. Գուզկ. Օրթ. Պէյլ. Զէնկ. Արնվ. Գանտ. Ա. Հ. Ր. Հիսար, Գանլը Էմիրկէն, Եէնիք. Պէյքօզ Թարապ. Պէյիք. Եէնիմահ։	4
2 15	Պէշիկ. Օրթաք. Արնավ. Ր. Հիսար, Էմիրկ. Եէնիք. Թար. Պէյիք. Մէզարպ.	33
4 45	Գաղպ. Պէշիկ. Օրթաք. Արնվ.Պէպէք Ր.Հիսար,Պոյաճ. Էմիրկ. Եէնիք. Պէյքօզ, Թար. Պէյիք. Մէզր. Եէնիմ. Գավագները։ (Ուրբաթ օրերը Սիմէնեա(	20
6 30	Իսկ. Պէշիկ. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլ. Զէնկ. Արնավ. Գանտ. Ր. Հիսար, Պոյաճ. Եէնիք. Թար. Պէյիք։	2
8 15	Պէշիկ. Օրթաք. Արնավ. Պէպէք Ր. Հիսար, Էմիրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէյիք. Մէզարպ.	22
10	Արնավ. Պէպէք, Ր. Հիսար, Պոյաճ, Էմիրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէյիքտ. Մէզարպ. Եէնիմահ։	33
10 40	Պէշիկ, Օրթաք. Արնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար. Էմիրկ. Սիմէն. Եէնիք. Թարապ. Պէյիքտ. Մէզարպ. Եէնիմ	32
11 10	Պէպէք Ր. Հիսար, Պոյաճ. Սիմէն. Եէնիք. Թարպ. Պէյիք. Մէզար. Եէնիմահ։ (Հարաւային օդերուն Սիմէնիա չհանդիպիր)	20

Արևելեան Էրզ

1 45	Ուղղակի Արնաւուտքէյ։	28
2 15	» » Բացի ուրբաթէ.)	2
9 30	Գաղպաթ. Պէշիկթ. Օրթաք. Գուր. Արնավ։	21
10 15	Պէշիկ. Օրթաք. Գուր.	28
11 5	Գաղպ, Պէշիկ, Օրթաք, Գուրուչ. Արնավ.	2
11 45	Պէշիկթաշ, Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ.	28
12	Պէշիկթաշ, Օրթաք. Գուրուչ. Արնաւուտ։	4

Աէնաւոտ Եղէգ

2 45	Իսկիլիսար Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար, Գանլ. Բաշապ. Պէյքօզ, Թարապ. Պէյիքտ։ (Ուրբաթ օրերը Բիգաթ փաշա մահ.)	21
9 45	Գուզկ. Պէյլերպ. Զէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար, Գանլ. Բաշապ. Պէյքօզ, Մէզարպ. Ր. Ա. Ա. Գավագ։ (Ուրբաթ օրերը ժամ 10ին)։	12
10 30	Գաղպաթ. Գուզկ, Պէյլ. Զէնկ. Վանիք. Գանտիլի, Ա. Հիս, Գանլ. Զուլուզ, Բաշ. Պէյքօզ, Թրպ, Պէյիք։ (Բացի ուրբաթէ)։	23
11 10	Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիսար, Գանլճ. Բաշապ. Պէյքօզ։	21
11 40	Գաղպաթ. Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանիք. Պէպէք.	22

«Կատարելութիւն»։

ՄԷՏՏԱՍ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻՆ

Աշխարհածանօթ Մազ Նորոգողը

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Երբէք չվրիպիր Նորոգելու Ալլէոր Մազը իր երիտասարդական գոյնին, ընծայելով անոր նոր կեանք, աճում, և փայլուն գեղեցկութիւն։ Իր արդիւնքը ստոյգ և կատարեալ է, շուտով վանելով ալևորութիւնը։ Ներկ մը չէ։

Միշտ կը հաստատէ ինքնին իրը մազին բնական զօրացուցիչը։

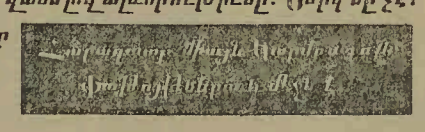

Գլխաւոր Մթերանոցը (Մաղազան) է,—

114 AND 116 SOUTHAMPTON ROW, Լոնտոն, Անգլիայ։

Կը ծախուի ամէն Կեղծամավաճառներէն, Անու շահոտ Իւղավաճառներէն, և Անգլիացի Դեղավաճառներէն։

Կ. Պոլիս Ս. Քանղիւք եղբարց քով, Ֆարմասի Պրիթանիք Բէրա Մեծ փողոց և Էմբինտ Քարիւէնայի քով, Անգլիական մթերանոց, Եիւքսէք Գալտրրըմ Ղալաթիա։

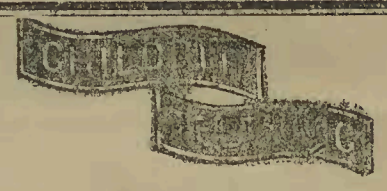

ՍՈՒԹԻՆԿ ՇԻՐՕՐ

Յայտնի է որ երախայք ծնանելէն մինչ երեք տարեկան հասակը գրեթէ շարունակ փորի ցաւ. փորհարութիւն, ստամոքսի անհանգստութիւն, անքուն մնալ, ջղային գրգռութիւն և այլն կունենան, մանաւանդ ակռա հանելու միջոցին, և այս նեղութիւններն ալ աւելի կըստստկանան ամառուան տաք եղանակին։ Սուրթինկ Շիրօրը վերոյիշեալ դժուարութեանց ամենուն ալ առաջքը կառնէ ու կը բաժրչկէ, որով երախան կը հանգչի ու կը զօրանայ յուրախութիւն մեծ իւր ծնողաց։ Գործածողները շատ գոհ են։ Ուզողը կրնայ փորձել. գինն արժան է. նորածին երախայից կաթիլով կը տրուի, վեց ամիսէն վեր եղողին օրը երեք անուշի դրգալ. կը ծախուի Կ. Պոլիս Ղալաթիա Մինասեան և ընկերաց Ամերիկայի մաղազան։

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ
ՂԱԼԱԹԱ ՆՈՐՕ ԽԱՆ